

Sabır Ölçeğinin Türkçe'ye Uyarlanması: Geçerlilik ve Güvenirlilik Çalışmaları

Ayşe ELİÜŞÜK *

Coşkun ARSLAN **

Özet- Sabır ölçeği, bireylerin sabır düzeyleri belirlemek amacıyla Schnitker (2012) tarafından geliştirilmiştir. Ölçekte kişilerarası, uzun süreli (yaşam zorluklarında sabır) ve kısa süreli (gündelik yaşamda sabır) olmak üzere üç alt boyut bulunmaktadır. Ölçekte toplam 11 madde bulunmaktadır. Yedili likert tipi bir ölçektir. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı .82'dir. Sabır ölçeği üniversite öğrencilerinden oluşan bir grup üzerinde uyarlama çalışması yapılmıştır. Ölçeğin dil geçerliliği için İngilizce öğretmenliği ana bilim dalında okuyan öğrenciler karşılıklı olarak (İngilizce-Türkçe; Türkçe-İngilizce) çeviriler uygulanmış İngilizce ve Türkçe formlarından elde edilen puanlar arasında pozitif anlamlı korelasyonlar ($r=.95, p<.01$; $r=.95, p<.01$) bulunmuştur. DFA ile test edilen 11 maddelik ve üç boyutlu ölçme aracının yeterli uyum iyiliği indekslerine sahip olduğu görülmektedir ($\chi^2/sd = 100.96/41, p = .00, RMSEA = .076, CFI = .96, GFI = .93, NNFI = .94$). Sabır ölçeğinin ölçüt bağımlı geçerliği için yapılan korelasyon analizleri sonucunda; öğrencilerin sabır ölçeğinden aldıkları puanlar kendini toplama, sosyal öz yeterlilik, kişiler arası problem çözmenin alt boyutu sebatkar yaklaşım alt boyutuyla pozitif yönde

* Yrd. Doç. Dr., Bartın Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı

E-posta: ayseeliusuk@hotmail.com

** Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı

E-posta: coskunarslan@konya.edu.tr

anlamli ilişki saptanmıştır. Ölçeğin iç tutarlık katsayısı ise $\alpha = .82$ ve test tekrar test korelasyon .81 olarak hesaplanmıştır. Sonuç olarak 11 maddelik ve üç boyutlu ölçme aracı, araştırmacıların kullanımına hazır hâle getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler- Sabır, Sabır Ölçeği, Güvenirlilik ve Geçerlik

Giriş

Günlük yaşamda bireyler, can sıkıcı bir uyaran, sinir bozucu bir olay veya bekleme gibi durumlarla karşılaştıklarında olumsuz duygular yaşarlar. Bu olumsuz duygularla baş etmede ve insan yaşamının temelinde sabır önemli bir yere sahiptir çünkü sabır bireylerin bu olumsuz duygulardan kurtaran ve yaşam doyumlarını artıran bir yapı içerir. Yapılan çalışmalarda sabrın, fiziksel sağlık, iyi oluş, öznel iyi oluş, pozitif başa çıkma, değerler ve değerlerin gelişimiyle; kişilik ve kişiliğin altındaki sosyal süreçler gibi değişkenlerle ilişkili ve bu değişkenlerin önemli bir yordayıcısı olduğu ortaya çıkmıştır (Schnitker,2010) . Ayrıca sabrın yaşam kalitesini artırdığı da görülmüştür. Bu olumsuz duygularla baş etmede ve insan yaşamının temelinde sabır önemli bir yere sahiptir (Schnitker, 2012). Bu açıdan bakıldığında İnsanların yaşam kalitesi önemli katkısı olan sabrın tanımlanması önemlidir.

Schnitker (2012)’a göre sabır, psikolojide oldukça yeni bir kavram olduğu için sabrın kavramsallaştırılması ve tanımlanması oldukça zordur. Bilinen en temel anlamı hayal kırıklığı, sıkıntı ve acı karşısında bireyin sakince bekleme eğilimidir (Schnitker, 2012). Blount & Janicik’e (2000) göre sabır gecikmeye verilen bir tepkidir; sakinlik, sempati ve empati gibi duyguları yansıtır. Mc Clough, Tsang & Emmons (2002)’a göre ise sabır tipik bir eğilim olarak tanımlanır “sabırlı bir kişi gibi”; ama aynı zamanda bir durum olarak da görülmektedir. Sabır kişilik özelliği ve durum arasındaki etkileşimde ortaya çıkan bir ürün olarak ifade edilir. Schnitker (2012) sabrın duyuşsal ve davranışsal özelliği olduğunu ifade eder. Sabır davranışsal olarak beklemeyi, duyuşsal olarak sakin olmayı içerir. Schnitker’e (2007) göre sabır; herhangi bir nesne ya da kişiyi bekleme esnasında sıkılma ve zorlayıcı bir durum karşısında sınırlanma gibi olumsuz uyarılmanın etkisinin birleşimidir. Görüldüğü gibi sabrın kavramsallaştırmasında farklılıklar olmasına rağmen tanımları birbirini tamamlar niteliktedir.

Mehriban (1999) sabrı, sınırlı kararlı ve planlanmış bir eğilim olarak tanımlar (sabr eğilimine sahip olan kişiler zorluklarla başa çıkabilirler ve hedefe ulaşana dek çalışırlar). Mehriban sabrı bir kişilik özelliği olarak da tanımlar. Ayrıca sabrı zamansal olarak da değerlendirir. Bu açıdan bakıldığında hem zamansal açıdan

hem de kişilik özellikleri açısından değerlendirilmesi gerektiğinden sabrı ölçmek oldukça zordur. Uyarlamış olduğumuz ölçekte sabır hem zamansal hem de kişilik özellikleri açısından üç boyutta değerlendirilmiştir. Ölçeğin birinci boyutu Gündelik yaşamda sabırdır. Gündelik yaşamda sabrı yaşamda sıkça karşılaşılan bekleme durumları olarak nitelendirir. Örneğin; Trafik sıkışıklığı, otobüs ya da uçak saatini ve restoranda sırada beklemek gibi (Schnitker, 2012) Mehraiban (1999) ise Schnitker'ın tanımına benzer bir tanım ortaya koymuştur ama sabrın bu boyutunu farklı bir isimle nitelemiştir. O sabrın bu boyutuna kısa süreli sabır olarak tanımlamıştır. Mehriban'ın kısa süreli sabır tanımlaması Schnitker'in gündelik yaşamda sabır tanımlanmasıyla aynıdır (Örneğin trafik sıkışıklığı, sırada bekleme gibi).

Ölçeğin ikinci boyutu yaşam zorluklarında sabırdır. Bireylerin herhangi bir zorlayıcı yaşıntı karşısında baş edebilme yeteneği olarak tanımlanır. Örneğin; uzun süren rahatsızlıklar, maddi problemler, yeni doğan bebeklere karşı annelerin tutumu gibi (Schnitker, 2012). Bu kavram Mehraiban (1999) ise uzun süreli sabır olarak isim değiştirir.

Ölçeğin üçüncü boyutu ise kişiler arası sabırdır. Bireyin sosyal ilişkilerinde diğer bireylere gösterdiği tahammül olarak tanımlanır. Örneğin; zorlu patronlar, ebeveynler, ergenler ya da öğrencilere karşı gösterilen sabır gibi. Schnitker (2012) 'ın kişiler arası sabır tanımlanması Mehriban'la aynıdır.

Sabır sadece zamansal ve kişilik özellikleri olarak tanımlanamaz ayrıca dini bir boyutu da vardır. Neredeyse tüm dünya dinlerinde sabır temel bir erdemdir. Sabrın geliştirilmesi teşvik etmek istenir. İslamiyette sabır; elem, sıkıntı ve belalar karşısında sızlanmayı terk etmek veya nefse haz veren şeylerden uzaklaşmak olarak tanımlanmıştır (Uyguner, 1967). Hristiyanlıkta sabır ruhsal gelişimin bir sonucu olduğu söylenebilir. Ruhun meyvesi sevgi, sevinç, esenlik, şefkat, sabırdır. Sabır ve din konusunda Schnitker ve Emmons'un (2007) yaptıkları çalışmada sabır ve adil dünya inancı arasındaki ilişkinin ortalama puanın altında olduğu görülmüştür. Sabır ve adil dünya inancı arasındaki ilişki inanç moderatörlüğünde düşük çıkmıştır. Kişilerin sabır oranları yüksekse adil dünya inancı düşük, umutları çok yüksekse kişiler arası sabırları ve adil dünya inançları düşük ve umut seviyesi çok daha düşük çıkmıştır.

Sabır yukarda belirttiğimiz gibi oldukça farklı tanımlamalarını yapmak mümkün. Sabırlı olmanın insan yaşamına ne gibi olumlu yada olumsuz etkileri var bunun üzerinde durmak yerinde olacaktır. Schnitker & Emmons (2007) yaptıkları araştırmada sabırlı bireylerin daha az depresyona girdiklerini bulmuşlardır.

Sabır ve iyi oluş arasında pozitif bir ilişki ortaya koymuşlardır. Peterson & Seligman (2001) sabrın olumlu sosyal özellikler ve erdemlerle ilişkili olduğunu ve sabırlı bireylerin daha empatik ve daha minnettar bir tutum sergilediğini ifade etmişlerdir. Sabır, aynı zamanda denge ve adalet gibi güçlü olan erdemleri içerir. Sabırlı insanlarda daha az olumsuz duygulanım, düşük depresyon daha az sağlık problemleri ve artan yaşam doyumu görülmüştür. Deneysel olarak sabrın, iyimserlik ve umut arasında olumlu bir ilişki olduğu görülmüştür. Sabırlı bireyler oldukça kaderci bir zaman perspektifi içerisindedir (Schnitker, 2012). Yapılan çalışmalarda (DeLongis, Coyne, Dakof, Folkman & Lazarus, 1982) sabrın özellikle yaşam için dönüm noktası olarak kabul edilen olaylarda daha olumlu etkiye sahip olduğu görülmüştür. Sabrın öznel iyi oluş, pozitif başa çıkma, değerler ve değerlerin gelişimiyle olumlu yönde ilişki olduğu görülmüştür. Kişilik, kişiliğin altındaki sosyal süreçler, iyi oluş gibi değişkenlerle sabrın ilişkili ve önemli bir yordayıcısı olduğu ortaya konulmuştur, ayrıca sabrın yaşam kalitesini artırdığı da görülmüştür (Schnitker & Emmons, 2007). Ayrıca yaşam doyumu adil dünya inancı ve sabır arasında pozitif ilişki bulunmuştur (Schnitker, 2012).

Alan yazınına bakıldığında sabır düzeylerinin belirlenmesi konusunda dünyada psikoloji alanında Mehriban (1999), Dudley (2003) ve doktora çalışması, Schnitker'ın (2012) çalışmaları makalesi bulunmaktadır. Sabrın ölçülmesiyle ilgili ise Dudley ve schnitker'ın ölçekleri bulunmaktadır. Türkiye'de ise bu zamana kadar psikoloji alanında sabrın ölçülmesine yönelik bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Sabır Ölçeği (SÖ): Sabır ölçeği, günlük yaşamda karşılaşılabilecek zorluklar, süreklilik gösteren rahatsızlıklar, sorunlu kişiler arası ilişkilere karşı ne ölçüde sabırlı tepkiler gösterildiğini ölçer. Schnitker (2012) tarafından ölçek haline getirilmiştir. 11 olumlu maddeden oluşan üç boyutlu bir ölçme aracıdır. Gündelik yaşamda sabır (3 madde) yaşam zorluklarında sabır (3 madde), kişiler arası sabır (5 madde) olarak adlandırılmıştır. Aşağıda her bir boyuta ilişkin açıklama ve o boyutu temsil eden örnek madde sunulmaktadır.

Gündelik yaşamda sabır boyutu, bireyin gündelik yaşamda karşılaştıkları bekleme durumlarına “genel olarak sırada beklemek canımı sıkmaz”. Yaşam zorluklarında sabır boyutu, bireylerin yaşamları boyunca karşılaştıkları sorunlara “zor zamanlarda beklemeyi bilirim”. Kişiler arası sabır boyutu ise bireylerin sosyal ilişkilerde karşılaştıkları sorunlara karşı gösterdikleri sabra “Başkalarına karşı sabırlıyım” işaret etmektedir.

Ölçek 7'li derecelendirme (1= tamamen benim gibi değil ve 7= tamamen benim gibi) üzerinden yanıtlanmaktadır. Katılımcılardan, her bir madde üzerin-

de dikkatlice düşünceleri ve arkadaşlıklarını derecelendirirken, olaylara karşı gösterebilecekleri tepkileri düşünerek cevaplandırmaları istenmektedir.

Ölçek, boyutlar bazında değerlendirilerek kullanılmaktadır. Ölçeğin yapı geçerliğini test etmek için doğrulayıcı faktör analizi uygulanmış ve üç faktörlü yapı desteklenmiştir ($\chi^2/sd=100.96/41$, $p=.00$, NNFI=.94). SÖ'nin alt boyutlarına ilişkin iç-tutarlık katsayıları; .50 ile .84 arasında değişim göstermektedir (Schnitker, 2012). Ölçeğin tümüne ya da alt boyutlarına ilişkin puanlar, ilgili maddelere verilen yanıtların aritmetik ortalaması ile hesaplanmaktadır. Ölçme aracından alınan puanların artışı sabır düzeyindeki artışa işaret etmektedir.

Sabır yukarda da belirtildiği gibi ölçmesi oldukça zor bir nitelik taşıır. Yurt dışında Schnitker (2012) ve Dudley (2003) tarafından iki ölçek geliştirilmiştir. Her iki ölçek Türkçe'ye uyarlanmış; Fakat Geçerlilik Güvenilirlik açısından Dudley'in Sabır ölçeği zayıf verilerinden dolayı uyarlanamamıştır. Türkiye'de ise psikoloji alanında sabrı ölçmek amacıyla herhangi bir ölçme aracı bulunmamaktadır. Sabrı ölçen ilk ölçek olma özelliğiyle alan yazınına oldukça önemli katkı sağlayacaktır.

Bu araştırmanın amacı; Schnitker (2012) tarafından geliştirilen Sabır Ölçeği (SÖ)'nin Türk üniversite öğrencilerinden oluşan bir örnekleimde geçerliliği ve güvenilirliğinin incelenmesidir Türkçe formunun İngilizce özgün formuyla benzer psikometrik özelliklere sahip olduğu varsayımı sınanmıştır. Ülkemizde bireylerin sabır düzeyini ölçecek bir ölçeğin olmaması bu çalışmanın yürütülmesinde motivasyon kaynağı olmuştur.

Çalışma I

Yöntem

Çalışma Grubu

Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Bölümü İngilizce Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda öğrenim gören öğrencilere, sabrı ölçen bir ölçek uyarlanacağı duyurulmuştur. Özellikle ölçeğin dil eşdeğerliğini ölçmek için İngilizce bilen öğrencilere ihtiyaç olduğu belirtilmiş ve uygulama için gönüllü olan öğrencilerden iki grup oluşturulmuştur. İlk grup 84 öğrenciden (% 73.8 kız; %26.2 erkek; $X = 22.84$ yaşlar; $Ss = 1.72$) oluşmaktadır. İkinci grup aynı öğrencilere dört hafta sonra tekrar uygulanmıştır.

İşlem

Schnitker (2012)'in çalışmalarında kullandıkları ölçme aracı olan SÖ'ni Türkçe'ye kazandırmak için bu çalışmada adı geçen yazarlarla iletişim kurulmuş ve SÖ'nin Türkçe'ye uyarlanmak istendiği belirtilmiştir. Yazarlar ölçeğin uyarlanabileceğini e-mail aracılığıyla tarafımıza bildirmişlerdir. İzin sürecinden sonra SÖ'nin uyarlanma çalışmalarına başlanmıştır. Çalışma 1'de SÖ'nin dil eşdeğerliği için hem İngilizceyi hem de Türkçe'yi iyi derecede bilen ve çeviri konusunda profesyonel olan uzmanlar tarafından orijinali İngilizce olan ölçek Türkçe'ye çevrilmiştir. Bu çeviri formu üzerinde Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanında uzman olan beş kişi tarafından gerekli olan düzeltmeler yapılmış ve ölçek dil eşdeğerliği yapmak için hazır hale getirilmiştir. İlk grupta yer alan 82 öğrenciye, ölçeğin orijinal olan İngilizce formu uygulanmış ve üç hafta sonrada ölçeğin Türkçe formu uygulanmıştır. İkinci grupta yer alan 78 öğrenciye ilk olarak ölçeğin Türkçe formu uygulanmış ve üç hafta sonra da ölçeğin orijinal İngilizce formu uygulanmıştır.

Bulgular

Dil eşdeğerliği için ilk gruptan elde edilen bulgulara göre, ölçeğin orijinal İngilizce formu ile Türkçe formu arasında yüksek düzeyde pozitif bir ilişki bulunmuştur ($r = .95, p < .000$). Dil eşdeğerliği için ikinci gruptan elde edilen bulgulara göre, ölçeğin Türkçe formu ile orijinal İngilizce formu arasında yüksek düzeyde pozitif bir ilişki saptanmıştır ($r = .95, p < .000$). Bu iki gruptan elde edilen sonuçlara göre ölçeğin Türkçe formunun, orijinal İngilizce formuna eşdeğer olduğu söylenebilir.

Çalışma II

Yöntem

Çalışma Grubu

Araştırmada örnekleme yöntemi olarak kolay oluşabilir örnekleme (convenient sampling) yöntemi kullanılmıştır (Fink, 2003). 2012-2013 eğitim öğretim yılında gerçekleştirilen araştırmaya, Konya ilinde yer alan Konya Necmettin Erbakan Üniversitesinde öğrenim gören 284 üniversite öğrencisi katılmıştır. Öğrencilerin 128'ü (%51.61) Erkek, 120'ı (%48.39) ise kız öğrencilerden oluşmaktadır.

İşlem

Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) İçin Varsayımların Test Edilmesi: Üç faktörlü ölçeğin DFA ile sınanabilmesi için Ullman (2001) öncelikli olarak eksik değerler, aykırı değerler, normallik ve çoklu bağlantılılık varsayımlarının test edilmesinin gerekliliğini vurgulamaktadır. Bu doğrultuda ilk olarak veri setindeki eksik değerler frekans tablosu aracılığıyla incelenmiştir. Gözlenen her bir değişken incelendiğinde 248 kişilik veri setinde herhangi bir eksik değere rastlanmamıştır.

Eksik değerlerin incelenmesinin ardından örneklem büyüklüğünün DFA için yeterli olup olmadığı hesaplanmıştır. DFA kovaryanslara, parametre kestirimlerine ve modelin ki-kare istatistiklerine dayalı olduğu için örneklem büyüklüğüne duyarlıdır (Ullman, 2001). Bu çalışmada 11 gözlenen değişken ve 248 katılımcı yer almaktadır. Bu çalışmada 11 serbest parametre kestirimi olduğu ve 284 katılımcının DFA için yeterli bir örnekleme işaret ettiği görülmektedir. Araştırmanın 2 katılımcı ile yürütüldüğü göz önünde bulundurulduğunda minimum kriterin karşılandığı görülmektedir.

DFA'nın yapılabilmesi için test edilmesi gereken bir diğer varsayım tek ve çok değişkenli aykırı değerlerdir. Tek değişkenli aykırı değerlerin araştırılması için gözlenen her bir değişkene ilişkin z değerinin +3.29 ile -3.29 arasında olması gerekmektedir (Tabachnick ve Fidell, 2001). Çok değişkenli aykırı değerlerin araştırılması sürecinde Mahalanobis uzaklığı $\chi^2(11) = 100.96$, ($p < .001$) hesaplanmıştır.

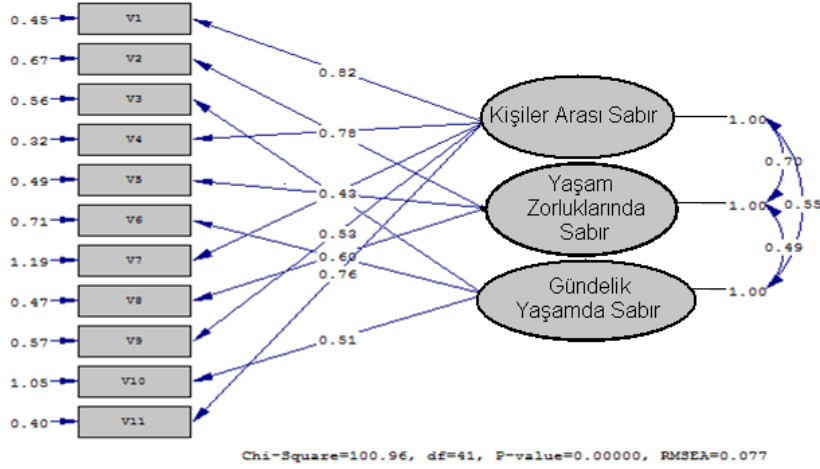
Normallik testi için de sürekli değişkenlere yönelik tek ve çoklu normallik testleri yapılmıştır. Tek değişkenli normallik testi için maddelerin basıklık ve çarpıklık değerleri hesaplanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, maddelerin çarpıklık ve basıklık değerleri anlamlı bulunmuştur.

DFA öncesinde son olarak çoklu bağlantılılık varsayımı test edilmiştir. Çoklu bağlantılılık üç ve üzerindeki bağımsız değişkenler arasındaki yüksek korelasyona (ör., $r > .85$) işaret etmektedir (Kline, 2005). Değişkenler arası ilişkililik korelasyon matrisleri incelenerek belirlenmiştir. Buna göre .85'in üzerinde değişkenler arası korelasyona rastlanmamıştır. Veri seti DFA için hazır hâle getirilmiştir.

Bulgular

SÖ'nin Yapı Geçerliğinin Doğrulamalı Faktör Analizi İle Test Edilmesi: SÖ'nin yapı geçerliğine ilişkin kanıt elde etmek için 11 maddelik ölçeğin 3 faktörlü yapısı birinci düzey DFA yapılmıştır. Robust Maksimum Likeliho-

od yöntemi kullanılarak, modelin uyum iyiliğinin göstergeleri olarak χ^2/sd , RMSEA, CFI, GFI ve NNFI değerleri hesaplanmış ve modelin veriye yeterli/kabul edilebilir düzeyde uyum sergilediğinin kabul edilebilmesi için $\chi^2/sd \leq 5$ (Kline,2005; Sümer, 2000), $RMSEA \leq .08$ (jöreskog ve Sörborn,1993), $CFI \geq .90$ (Sümer,2000), $GFI > .90$ (Hooper, Caughlan ve Mullen,2008) ve $NNFI \geq .90$ (Sümer,2000) olması koşulları dikkate alınmıştır.

SÖ'nin orijinaline ilişkin tanımlanan modelin 11 maddelik Türkçe formundan elde edilen veriye uyum düzeyi test edilmiştir. Buna göre elde edilen değerler; $\chi^2/sd = 100.96/41$, $p = .00$, $RMSEA = .076$, $CFI = .96$, $GFI = .93$, $NNFI = .94$ 11 maddelik SÖ için yapılan DFA sonucunda, örtük değişken (faktör) ile gözlenen değişkenler arasındaki ilişkileri ve gözlenen değişkenlerin hata varyansları Şekil 1'de sunulmuştur.

SÖ'nün 11 maddelik Türkçe formunda yer alan maddelere ilişkin hesaplanan faktör yük değerlerine bakıldığında, bu değerlerin .43 ile .82 arasında değiştiği ve dolayısıyla faktör yük değeri .30'dan düşük olan herhangi bir maddenin bulunmadığı görülmektedir.

SÖ'nin örtük değişkenleri arasındaki korelasyon değerleri Tablo 2'de sunulmuştur. Korelasyon değerleri incelendiğinde tüm örtük değişkenler arasında anlamlı düzeyde ilişki olduğu görülmektedir.

Tablo 2: SÖ'nin Örtük Değişkenleri Arasındaki Korelasyon Değerleri

Örtük değişkenler	1	2	3
Kişiler arası sabır	1.00		
Yaşam zorluklarında sabır	.70	1.00	
Gündelik yaşamda sabır	.54	.50	1.00

Not: n=248 p<.001

Çalışma III

Yöntem

Çalışma grubu

Sabır Ölçeğinin geçerlilik ve güvenilirlik analizi için öncelikle; ölçüt bağıntılı geçerliliğine bakılmıştır. Sabır Ölçeğinin Türkçe formunun ölçüt-bağıntılı geçerliği, Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi ve Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nden 244 (% 36,9 kız; % 63.1 erkek; $X = 22.31$ yaşlar; $Ss = .030$) öğrenciyle yürütülmüştür. Sabır ölçeğinin güvenilirlik çalışmaları Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda öğrenim gören 119 öğrenci (% 41.7 kız; % 58.3 erkek; $X = 22.24$ yaşlar; $Ss = .064$) üzerinde yapılmıştır. Sabır Ölçeğinin Türkçe formunun güvenilirliği için test- tekrar test işlemi yapılmıştır. Sabır ölçeğinin üniversite öğrencilerine dört hafta ara ile iki kez uygulanmıştır. Sabır ölçeği 119 üniversite öğrencisine dört hafta ara ile iki kez uygulanmıştır. Sabır Ölçeğinin Türkçe formunun güvenilirliği, Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi ve Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nden 242 (% 36,9 kız; % 63.1 erkek; $X = 22.31$ yaşlar; $Ss = .030$) öğrenciyle yürütülmüştür.

İşlem

Sabır ölçeğinden aldıkları puanlar kendini toparlama, sosyal öz yeterlilik, kişiler arası problem çözmenin alt boyutu sebatkar yaklaşım alt boyutuyla pozitif yönde anlamlı ilişki saptanmıştır. SÖ'nün Türkçe formunun, ölçüt-bağıntılı geçerliğini sağlamak için, Wagnild ve Young (1993) tarafından geliştirilen, Terzi(2006) tarafından Türkçeye uyarlanmış olan Kendini Toparlama Gücü Ölçeği (KTGÖ), ilk olarak Jerusalem ve Schwarzer (1974) Almanyada geliştirilmiş,

Scholz Gutierrez- Dona, Sud, ve Schwarzer, (2002) 25 dilde elde ettikleri verileri tekrar değerlendirirler ve ölçeğin yeni versiyonunu ortaya çıkarmışlardır, ölçeğin Türkçeye uyarlama çalışması Aypay (2010) tarafından gerçekleştirilen genel öz- yeterlilik ölçeği ve Çam ve Tümkaya (2007) tarafından geliştirilen Kişiler arası problem çözme ölçeğinin sebatkar yaklaşım alt botutu kullanılmıştır. SÖ'nin güvenilirliğine ilişkin kanıtlar Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı hesaplanarak elde edilmiştir

Veri toplama araçları

Kendini Toparlama Gücü Ölçeği: Bu çalışmada Wagnild ve Young (1993) tarafından geliştirilen, Terzi (2006) tarafından Türkçeye uyarlanmış olan Kendini Toparlama Gücü Ölçeği (KTGÖ) kullanılmıştır. Ölçek 24 maddeli 7'li Likert tipi bir ölçektir. Ölçekten deneklerin işaretledikleri seçeneklerin sayısal değerleri toplanarak tek bir puan elde edilmektedir. Buna göre ölçekten alınabilecek en düşük puan 24, en yüksek puan ise 168'dir. Yüksek puan kendini toparlama gücü düzeyinin yüksek olduğuna işaret etmektedir. Ölçeğin yapı geçerliği faktör analizi ile saptanmıştır. Yapılan benzer ölçekler geçerliği çalışmasında ise KTGÖ ile Genelleştirilmiş Öz-yeterlik Ölçeği arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r = .83$). Ölçeğin cronbach alpha güvenilirlik katsayısı .82; test-tekrar test güvenilirlik katsayısı $r = .84$ olarak saptanmıştır. Ölçeğin madde toplam korelasyonları ise .03 ile .69 arasında bulunmuştur.

Kişiler Arası Problem Çözme Envanteri: Envanter, 18-30 yaşları arasındaki üniversite öğrencilerinde problem çözme yaklaşım ve becerilerini ölçmek için Çam ve Tümkaya (2007) tarafından geliştirilen bir araçtır. Envanter beş alt ölçekten ve toplam elli maddeden oluşmaktadır. Maddelerin 1 (hiç uygun değil) ile 5 (tamamıyla uygun) arasında olmak üzere beşli değerlendirme seçenekleri vardır. Her bir alt ölçek için elde edilen yüksek puan kişiler arası problem çözmeyle ilgili özelliğin yüksek olduğunu göstermektedir. Envanterin yapılan faktör analizi çalışmasında kişiler arası problem çözmeyle ilgili varyansın toplam % 38,38'ini açıklayan beş faktör elde edilmiştir. Faktörler Probleme Olumsuz Yaklaşma (POY), Yapıcı Problem Çözme (YPC), Kendine Güvensizlik (KG), Sorumluluk Almama (SA) ve Israrcı-Sebatkâr Yaklaşım (I-SY) alt ölçekleri olarak adlandırılmıştır. Her bir alt ölçekte yer alan madde sayısı sırasıyla 16, 16, 7, 5 ve 6'dır. Maddelerin yer aldıkları alt ölçeklerin toplam puanlarıyla hesaplanan korelasyon

değerleri de .22 ile .74 arasında değişmektedir. Envanterin alt ölçek puanlarının iç tutarlılık Cronbach alfa kat sayıları POY=.91, YPÇ=.88, KG=.67, SA=.74 ve I-SY=.70'tir. Envanterin dört hafta ara ile 60 öğrenciye iki defa uygulanması sonucunda hesaplanan test tekrar test korelasyon değerlerinin ise alt ölçekler için sırasıyla .89, .82, .69, .76 ve .70 olduğu gözlenmiştir (Çam ve Tümkeya, 2007).

Genel öz-yeterlilik ölçeği: İlk olarak 1979 yılında, Jerusalem ve Schwarzer tarafından Almanya'da geliştirilmiştir. İlk geliştirildiğinde 20 maddeden oluşan ölçek, 1981'de aynı araştırmacılar tarafından revize edilmiş ve madde sayısı 10'a indirilmiştir. Takip eden yıllarda, dörtlü likert tipi (tamamen yanlış=1 - tamamen doğru=4) ölçek formundaki bu ölçek bir çok dile çevrilmiş, geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmıştır (Scholz ve ark., 2002) Scholz ve arkadaşları (2002), genel öz yeterlik ölçeğinin 25 dildeki versiyonlarını kullanarak elde ettikleri verilerine dayalı olarak hesapladıkları madde-toplam korelasyonlarında birkaç istisna dışında tüm maddelerin .30 ile .77 arasında değerler aldığı görülmüştür. Yine 25 dildeki versiyonlarını kullanarak elde ettikleri verilere dayalı olarak toplamda hesaplanan alfa iç tutarlılık katsayısı .86, her bir ülke örneklemini için ayrı ayrı hesaplanan alfa iç tutarlılık katsayıları da .75 ve .91 arasında bulunmuştur. 25 ülke verilerine ayrı ayrı Faktör Analizi uygulanmıştır. Kaiser-Guttman öz değer ölçütü ve çizgi grafiği sonuçları neredeyse tüm ülkeler için tek faktörlü çözüme işaret etmiştir. Daha sonra doğrulayıcı faktör analizi uygulanarak tek faktörlü ve iki faktörlü çözümler test edilmiştir. Analiz sonucunda iki faktörlü çözüm reddedilmiştir. Doğrulayıcı faktör analizi sonuçları ölçeğin tek faktörlü olduğu varsayımını desteklemiştir (Scholz ve ark., 2002).

Bulgular

Sabır ölçeğinin ölçüt-bağıntılı geçerliğinin saptanabilmesi için yapılan korelasyon analizleri sonucunda; öğrencilerin sabır ölçeğinden aldıkları puanlar ile Sosyal öz-yeterlilik arasında pozitif yönde, anlamlı ve orta düzeyde ($r=.218$, $p<.001$), kendini toparlama ölçeği ile pozitif yönde, anlamlı ve orta düzeyde ($r=-.590$, $p<.000$), Kişiler arası problem çözme ölçeği'nin sebatkar yaklaşım alt boyutu ile pozitif yönde, anlamlı ve orta düzeyde ($r=-.510$, $p<.000$), ilişkiler saptanmıştır. Test-tekrar test yöntemi ile ölçeklerden elde edilen güvenilirlik katsayıları $r=.81$ olarak bulunmuştur. Ölçeğin Türkçe formunun Cronbach alfa katsayıları .62 ile .82 arasında değişmektedir. Buna göre, her bir alt ölçek için Cronbach alfa iç tutarlılık katsayıları şöyledir: Kişiler arası sabır için α

= .77, Gündelik yaşamda sabır için $\alpha = .62$ ve Yaşam zorluklarında sabır için $\alpha = .70$ 'tir. Ölçeğin tümüne ilişkin iç tutarlık katsayısı ise $\alpha = .82$ 'tir. Gündelik yaşamda sabır boyutu için hesaplanan Cronbach alfa katsayılarının kabul edilebilir sınırın altında olduğu, diğer boyutların ise kabul edilebilir güvenilirlik katsayısına sahip olduğu görülmektedir (Kline, 1999).

Tartışma

Bireylerin günlük yaşamda karşılaştıkları sıkıntılar karşısında (trafik ışığında bekleme sırada bekleme gibi durumlarda, kanser gibi bireyin yaşamını etkileyen ya da sosyal ilişkilerinde karşılaştıkları zorlayıcı kişiler patron, mesai arkadaşı gibi durumlarda) bireylerin sakin kalabilmesi olarak tanımlanan sabrı değerlendirilmede kullanılan SÖ, özellikle kuramsal alt yapı olarak geliştirilmiş olması ve psikometrik açıdan geçerli ve güvenilir kanıtlar sunması bakımından ülkemizde sabrı ölçümünde kullanılan tekölçme aracıdır. İngilizce versiyonu geçerliliği ve güvenilirliği kanıtlanmış bu ölçme aracının Türkçeye uyarlama çalışmasının sabrın değerlendirilmesine yönelik alan yazının gelişmesine önemli bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırma kapsamında öncelikle, SÖ'nin Türkçeye çevirisi yapılmış ve dil geçerliğine ilişkin kanıtlar sağlanmıştır. Bu çalışma'da SÖ'nin dil eşdeğerliği için hem İngilizceyi hem de Türkçeyi iyi derecede bilen ve çeviri konusunda profesyonel olan uzmanlar tarafından orijinali İngilizce olan ölçek Türkçeye çevrilmiştir. Bu çeviri formu üzerinde Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanında uzman olan beş kişi tarafından gerekli olan düzeltmeler yapılmış ve ölçek dil eşdeğerliği yapmak için hazır hale getirilmiştir. İlk grupta yer alan 82 öğrenciye, ölçeğin orijinal olan İngilizce formu uygulanmış ve üç hafta sonrada ölçeğin Türkçe formu uygulanmıştır. İkinci grupta yer alan 78 öğrenciye ilk olarak ölçeğin Türkçe formu uygulanmış ve üç hafta sonra da ölçeğin orijinal İngilizce formu uygulanmıştır. Dil eşdeğerliği için ilk gruptan elde edilen bulgulara göre, ölçeğin orijinal İngilizce formu ile Türkçe formu arasında yüksek düzeyde pozitif bir ilişki bulunmuştur ($r = .95, p < .000$). Dil eşdeğerliği için ikinci gruptan elde edilen bulgulara göre, ölçeğin Türkçe formu ile orijinal İngilizce formu arasında yüksek düzeyde pozitif bir ilişki saptanmıştır ($r = .95, p < .000$). Bu iki gruptan elde edilen sonuçlara göre ölçeğin Türkçe formunun, orijinal İngilizce formuna eşdeğer olduğu söylenebilir.

Daha sonra Sabır Ölçeğinin Türkçe formunun ölçüt-bağıntılı geçerliği, yapılmış sabır ölçeğinden aldıkları puanlar kendini toparlama, sosyal öz-yeterlilik,

kişiler arası problem çözmenin alt boyutu sebatkar yaklaşım alt boyutuyla pozitif yönde anlamlı ilişki saptanmıştır. Sabır ölçeğinin ölçüt-bağıntılı geçerliğinin saptanabilmesi için yapılan korelasyon analizleri sonucunda; öğrencilerin sabır ölçeğinin'den aldıkları puanlar ile Sosyal öz-yeterlilik arasında pozitif yönde, anlamlı ve orta düzeyde ($r = .218, p < .001$), kendini toparlama ölçeği ile pozitif yönde, anlamlı ve orta düzeyde ($r = -.590, p < .000$), Kişiler arası problem çözme ölçeği'nin sebatkar yaklaşım alt boyutu ile pozitif yönde, anlamlı ve orta düzeyde ($r = -.510, p < .000$), ilişkiler saptanmıştır.

Ölçeğin yapı geçerliğine ilişkin kanıt elde edebilmek için eksik değerler, aykırı değerler, normallik ve çoklu bağlantılılık varsayımları test edilmiştir. Veri seti DFA için hazır hâle getirildikten sonra ölçeğin yapı geçerliğine ilişkin kanıtlar elde edilmiştir. Buna göre $\chi^2/sd = 100.96/41, p = .001, RMSEA = .076, CFI = .96, GFI = .93, NNFI = .94$ 11 uyum iyiliği indeksleri dikkate alınmıştır. Orijinal ölçeğin faktör yapısı incelenirken $RMSEA = 0.061, CFI = 0.98$ ve $\chi^2(41, N = 533) = 121.21, p < 0.001$ uyum indekslerinin rapor edildiği görülmektedir (Schnitker, 2012). Rapor edilen uyum iyiliği indeksleri ile SÖ'nün Türkçe formunun indeksleri karşılaştırıldığında χ^2/sd değerinin Türkçe formunda daha yüksek bir değer aldığı bir uyum iyiliğine işaret ettiği görülmektedir (Sümer, 2000). Diğer uyum iyiliği indekslerinin birbirine yakın ve kabul edilebilir düzeyde olduğu görülmektedir (Hu ve Bentler, 1999; Jöreskog ve Sörbom, 1993)

Son olarak ölçeğin güvenirliğine ilişkin bilgi elde etmek amacıyla Cronbach alfa katsayıları hesaplanmıştır. Yaşam zorluklarında sabır ve kişiler arası sabır boyutlarının kabul edilebilir düzeyde güvenirliğe sahip olduğu görülmektedir. Orijinal ölçme aracının boyutlar bazında iç tutarlılık katsayıları $\alpha = .66$ ile $.80$ arasında değişim göstermektedir. İki hafta arayla yapılan test tekrar test güvenirliği $.66$ olarak bulunmuştur. Uyarlama çalışması kapsamında elde edilen değerlerin $.62$ ile $.82$ arasında değiştiği ve test tekrar test sonuçlarının $r = .81$ göz önünde bulundurulduğunda orijinal çalışmaya yakın sonuçlar elde edildiği söylenebilir (Schnitker, 2012).

Bu konuda ilgili alan yazına destek sağlamak amacıyla uyarlama çalışması yapılan SÖ'nin başlangıç niteliğinde bir çalışma olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmada ölçümün güvenirliği Cronbach alfa katsayısı ve test tekrar test güvenirliği ile hesaplanmıştır. Bu güvenirlik hesaplamasına ek olarak, farklı zamanlarda yapılan ölçümler ile ölçeğin test-tekrar test güvenirliği hesaplanabilir. Ayrıca, benzer ölçek geçerliği, ayırt edici geçerlik gibi geçerlik ölçümlerinin SÖ'nin psikometrik özelliklerini güçlendireceği düşünülmektedir. Birey

için hem ruh sağlığını koruyucu hem de bir risk faktörü olarak sabrın, çeşitli ortamlarında nasıl ve ne şekilde yaşandığının ortaya konmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Okul psikolojik danışmanlarına veya ergenlerle çalışan meslek elemanlarına önemli bilgiler sunan sabrın , bu ölçme aracının kazandırılması ile birlikte yeni çalışmaların yolunu açacağı düşünülmektedir. Tüm bu bulguların ve değerlendirmelerin ışığında, SÖ'nin Türkçe formunun 11 maddelik hâlinin, bireylerin sabrının üç temel boyut üzerinde ölçebileceği konusunda yeterli kanıtlara sahip olduğu görülmektedir. Diğer bir deyişle, ölçeğin Türkçe formunun ölçmeyi amaçladığı yapıları, kuramsal olarak ele alınan gündelik yaşamda sabır , yaşam zorluklarında sabır ve kişiler arası sabır boyutlarının geçerli bir şekilde ölçebildiğine işaret etmektedir. Sonuç olarak bireylerin sabır düzeylerini incelenmesini hedefleyen araştırmalarda kullanılma hazır hâle getirilmiştir. Ölçek kullanılacak üniversite öğrencilerinin sabır düzeyleri ile diğer değişkenler arasındaki ilişkiler incelenebilir ve pek çok soruya cevap bulunabilecek araştırmalar yapılabilir.

Kaynakça

- Aypay, A. (2010). ICT usage and academic achievement of Turkish students in PISA 2006. *Turkish Online Journal of Educational Technology (TOJET)*, 9 (2).
- Azamat, N. (2004). Melâmet. *TDV İslam Ansiklopedisi* içinde (cilt 29). Ankara: TDV Yayınları.
- Blount, S. & Janicik, G. A. (2000). What makes us patient? The role of emotion in sociotemporal evaluation. Unpublished manuscript: University of Chicago.
- Blount, S. (1995). When social outcomes aren't fair: The effect of causal attributions on preferences. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 63 (2), 131-144.
- Büyüköztürk, Ş. (2004). *Veri analizi el kitabı*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Carver, C. S., Scheier, M. F. & Weintraub, J. K. (1989). Assessing coping strategies: A theoretically based approach. *Journal of Personality and Social Psychology*, 56, 267-283.
- Çam, S. & Tümkaya, S.(2007). Kişilerarası problem çözme envanteri'nin (KPÇE) geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 28, 95-111
- Delongis, A., Coyne, J.C., Dakof, G., Folkman, S. & Lazarus, R.S. (1982). Relationship of daily hassles, uplifts, and major life events to health status. *Health Psychology*, 1, 119-136.
- Dudley, K. C. (2003). Empirical development of a scale of patience. *Dissertation Abstracts International*, 54 (8), 4332

- Fink, L. D. (2003). Creating significant learning experiences: An integrated approach to designing college. Jossey-Bass: San Francisco.
- Gökyay, O. S. (1946). Fuzûlî'de Siir. *Yücel Aylık Sanat ve Fikir Mecmuası*, 2, 108-113.
- Hayes S.C. & Garcia S. (1981). The power of patience, memo for management. *American Management Associations*, Nisan, 2-5.
- Hooper, D., Coughlan, J., & Mullen, M. (2008). Structural equation modelling: Guidelines for determining model fit. *Electronic Journal of Business Research Methods*, 6, 53-60.
- Hoyle R. H.(1995) *Structural equation modeling: Concepts, issues and applications*. Thousands Oaks, CA: Sage Publications.
- Hu, L.T. & Bentler, P.M. (1999), Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling*, 6 (1), 1-55.
- Jöreskog, K. & Long, J. S. (1993), "Introduction," in *Testing Structural Equation Models*, Kenneth A. Bollen and J. Scott Long, Eds. Newbury Park, CA: Sage.
- Jöreskog, K. G., Sörbom, D. (1993). *Lisrel 8: Structural equation modelling with SIMPLS command language*. Lincolnwood, IL: Scientific Software International.
- Kline, R. B. (2005). *Principles and practice of structural equation modeling* (2nd ed.). New York: Guilford Press
- McCullough, M. E., Emmons, R. A., & Tsang, J. (2002). The grateful disposition: A conceptual and empirical topography. *Journal of Personality and Social Psychology*, 82, 112–127
- Mehrbadian, A. (1999). *Manual for the Revised Achieving Tendency (MACH) and Disciplined Goal Orientation (CGO) Scales*. Monterey, California: Alta Mesa
- Parry M. & Norling, (2009). *Innovation is patience a virtue*. Research Technology Management Industrial Research Institute. Inc. 0895-6308/09
- Rudd, A. (2008). Kierkegaard on patience and the temporality of the self the virtues of a being in time, *The Journal of Religious Ethics*, 36 (3):491-509.
- Schnitker S. A. (2012). An examination of patience and well-being, *The Journal of Positive Psychology* (Dedicated to furthering research and promoting good practice), 7(4), 263-280
- Schnitker, S. A. & Emmons, R. A. (2007). Patience as a virtue: Religious and psychological perspectives. *Research in the Social Scientific Study of Religion*, 18, 177–207.
- Scholz, U., Gutiérrez-Doña, B., Sud, S., & Schwarzer, R. (2002). Is general self-efficacy a universal construct? Psychometric findings from 25 countries. *European Journal of Psychological Assessment*, 18, 242–251

- Sümer, N. (2000). Yapısal Eşitlik Modelleri: Temel kavramlar ve örnek uygulamalar. *Türk Psikoloji Yazıları*, 3(6), 74-79.
- Tabachnick, B. G. & Fidell, L. S. (2001). *Using multivariate statistics* (4th ed.). Needham Heights, MA: Allyn & Bacon.
- Tangney, J. P., Baumeister, R. F. & Boone, A. L. (2004). High self-control predicts good adjustment, less pathology, better grades, and interpersonal success. *Journal of Personality*, 72, 271-322.
- Terzi, Ş. (2006). Kendini toplama gücü ölçeğinin uyarlanması: Geçerlik ve güvenirlik çalışmaları. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3(26), 77-86
- Ullman, J. B.(2001). “Structural equation modeling” in B. Tabachnick & L.S. Fidel (Eds.) , *Using multivariate statistic* (4th.ed.,pp.653-771). Boston: Allyn& Bacon.
- Uyguner, M. (1967). *Fuzûlî'nin Dünyası*, İstanbul: Varlık yayınları.
- Wagnild, G. M., & Young, H. M. (1993). Development and psychometric evaluation of the Resilience Scale. *Journal of Nursing Measurement*, 1, 165-178.

Patience Scale Adaptation of Well-Being Measure to Turkish: Work of Validity and Reliability

Ayşe ELİÜŞÜK *

Coşkun ARSLAN **

Individuals experience negative emotions in everyday life when they encounter a bothersome stimulus, a frustrating situation or when they have to wait. In this coping with negative emotions and as the basis of human life, patience plays an important role in saving the individuals from these negative emotions and increasing their satisfaction of life (Schnitker, 2012, p.269). According to Blount & Janicik (2000), patience is a response to delay; it reflects emotions such as calmness, sympathy and empathy. Mc Clough, Tsang & Emmons (2002) defines patience as a typical trend like “a patient person”; but it is also regarded as a state. Patience is expressed as a product resulting from an interaction between, personality traits and a state. In the scale we applied the patience was evaluated in terms of personality traits and time in three dimensions. The first dimension of the scale is patience in everyday life, and waiting situations that frequently encountered in daily life. For example; traffic congestion, waiting for a bus, a flight or waiting in a queue in a restaurant. The second dimension of the scale

* Assist. Prof. Dr., Bartın Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı

E-mail: ayseeliusuk@hotmail.com

Address for correspondence: Taşcamii Uzunharmanlar Cad. Gazanfer Mah. No:251 Meram /Konya

**Assoc Prof. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı

E-mail: coskunarslan@konya.edu.tr

is related to showing patience when facing difficulties in life. It is defined as the ability of individuals to cope in the face of any compelling experience. For example; long illness, financial problems and the attitude of the mother to her new born baby. The third dimension of the scale is related to patience among people. It is defined as the endurance an individual shows when interacting with others. For example, patience for challenging bosses, parents, adolescents or students. When we look at the body of literature; in determining the level of patience in the field of psychology around the world, we see that doctoral study of Mehriban (1999) and Dudley (2003) and the article of Schnitker (2012). Relating to the measurement of patience, there are Dudley and Schnitker's scales. No studies for measuring patience in the field of psychology were found in Turkey so far.

Method

Patience Scale (SÖ): Was made into a scale model by Schnitker (2012). It is a three-dimensional measurement instrument consisting 11 positive items. It is called patience in everyday life (item 3) patience facing life challenges (item 3) and interpersonal patience (5 item). A description for each dimension and a sample item for the representing dimension is shown below.

Language Validity: To test the language validity of the scale, two groups of English speaking students were chosen from Konya, Necmettin Erbakan University, Ahmet Keleşoğlu Faculty of Education Department of Foreign Language, Department of English Teaching. According to the data obtained from the first group for language equivalency, high levels of positive correlation was found between the original English and the Turkish form of the scale ($r = .95, p < .000$). According to the findings for language equivalency of the second group, high levels of positive correlation was found between the original English and the Turkish form of the scale ($r = .95, p < .000$).

Structure Validity: 284 college students studying at the Necmettin Erbakan University, located in the province of Konya participated in the study. 128 students (51.61%) were male, 120 (48.39%) were female students. In order to obtain evidence of construct validity for the SÖ, a first level CFA was made for the 3-factor structure of the 11-point scale. Using the Robust Maximum Likelihood method, χ^2/sd , RMSEA, CFI, GFI and NNFI values were used as indicators for the goodness of fit of the model and $\chi^2/sd \leq 5$ (Kline, 2005, p. ; Sümer, 2000, p.79), $RMSEA \leq .08$ (Jöreskog and Sörborn, 1993, p.435), $CFI \geq$

.90 (Sümer,2000, s.79), GFI > .90 (Hooper, Caughlan and Mullen,2008, p.435) and NNFI $\geq$.90 (Sümer,2000, p.75) conditions were taken into account in order to demonstrate the sufficient / acceptable compliance level of the model for the data.

Reliability: Criterion validity was examined firstly for the reliability and validity analysis of the patience scale. The criterion-related validity of the Turkish version of the patience scale was conducted with 244 students (% 36,9 female; % 63.1 male; X = 22.31 ages; Ss = .030) from Konya Necmettin Erbakan University, Ahmet Keleşoğlu Faculty of Education and Bartın University, Faculty of Education. Reliability studies of the patience scale were conducted with 119 students (% 41.7 female; % 58.3 male; X = 22.24 ages; Ss = .064) from Bartın University, Faculty of Education, Department of Social Studies Education. A test-retest procedure was done for the reliability of the Turkish version of the scale. The Patience scale was applied to university students twice, with an interval of four weeks. The Patience scale was applied to 119 university students twice, with an interval of four weeks. The reliability of the Turkish version of the patience scale was conducted with 242 students (% 36,9 female; % 63.1 male; X = 22.31 ages; Ss = .030) from Konya Necmettin Erbakan University, Ahmet Keleşoğlu Faculty of Education and Bartın University, Faculty of Education.

Data collection tools

Recovery Power Scale: A Recovery Power Scale (KTGÖ), formed by Wagnild & Young (1993) and adapted to Turkish by Terzi (2006) was used in this study. Interpersonal Problem Solving Inventory: The Inventory is a tool developed by Çam & Tümkaya (2007) and was used to measure problem-solving approaches and skills from university students, aged between 18-30. Overall self-efficiency scale: was first developed in Germany by Jerusalem and Schwarzer in 1979. The scale first consists of 20 items when it first developed in 1981, it was revised by the same researchers and the number of items has been reduced to 10. In the following years, this four likert-type scale (1 = totally wrong - completely correct = 4) has been translated into many languages, reliability and validity studies were conducted (Scholz et. al., 2002, p.248)

The criterion-related validity of the patience scale

As a result of correlation analyses performed for detection; positive between students scores obtained from patience scale and their social self-efficacy, significant and moderate ($r=.218$, $p<.001$); positive for the recovery scale, significant and moderate ($r=-.590$, $p<.000$); positive for the persistence approach sub-

dimension in the interpersonal problem solving scale, significant and moderate ($r = -.510, p < .000$) The Cronbach alpha coefficients for each subscale are as follows: for interpersonal patience $\alpha = .77$, for patience in everyday life $\alpha = .62$ and for patience for life challenges $\alpha = .70$. The internal consistency for the whole scale is $\alpha = .82$. It is seen that the calculated Cronbach's alpha coefficients for patience in everyday life is below the acceptable limit and the other dimensions are considered to have an acceptable reliability coefficient (Kline, 2005, p.489).

Discussion

This study is considered to be a preliminary work for the adaptation study on SÖ to provide support to the literature on this subject. The reliability of the measurements in this study were calculated with Cronbach's alpha coefficient and test-retest reliability. In addition to this reliability calculation, with measurements made at different times, the test-retest reliability of the scale can be calculated. Furthermore, validity measurements such as similar scale validity or discriminant validity are thought to strengthen the psychometric properties of SÖ.

Conclusion

It is demonstrated that there is sufficient evidence that the Turkish version of the 11-item state of the SÖ, can measure individual's patience in three basic dimensions. In other words, it is seen that the structures like theoretically discussed patience in everyday life, patience shown when facing life difficulties and interpersonal patience dimensions can be measured validly by the Turkish form of the scale. As a result, its operationalized for research at examining the patience level of individuals. This scale can be used to examine relationships between patience levels of university students and other variables, depending on these findings further researches can be done in order to find answers to many questions.